

Ole Bjørn Kraft: Den vidunderlig umulige Forretningsorden, som dette Ting har vedtaget, men som jeg i øvrigt er overbevist om, at store Kredse af de Medlemmer, der i sin Tid stemte for den, for længst mener maa ændres, tillader jo ikke menige Medlemmer, selv i en Sag af en saa betydningsfuld Karakter som Spørgsmaalet om Ændringer i Rigets Grundlov, at tale mere end 15 Minutter, samtidig med at den i øvrigt fastsætter, at selv i en Sag som denne skal de politiske Ordførere i deres Svar kun have 5 Minutter. Det er naturligvis ganske umuligt i en saa begrænset Tid at give nogen fyldestgørende Redegørelse for de Synspunkter, man har i en Sag af denne Karakter, saa meget mere som der allerede under Debatten er blevet fremsat enkelte politiske Bemærkninger til mig, som det er nødvendigt for mig at svare paa. Saaledes talte det ærede Medlem Hr. Krag i sin Ordførertale for Venstre om det konservative Initiativ, som havde fremkaldt det Regeringsforslag, der nu ligger paa Folketingets Bord. For det første skulde der nu altsaa hengaa 1½ Aar, før Regeringen fulgte den Opfordring, som blev rettet i den Tale, hvortil han sigtede, før den overhovedet reagerede med Hensyn til Fremsættelsen af et Grundlovsforslag. Men hvad mener det ærede Medlem Hr. Krag i øvrigt om det Initiativ, som han i sin Egenskab af Indenrigsminister selv udfoldede i 1929, og som førte til Forelæggelsen af det radikal-socialdemokratiske Grundlovsforslag, nøjagtigt det samme Forslag, som vi behandler i Dag, et Forslag af samme Karakter, under alle Omstændigheder saaledes, at man har Lov til at sige, at Tanken i den Form, Regeringen nu har forelagt den i, allerede eksisterede forud for den Tale, det ærede Medlem Hr. Krag omtalte blev holdt her i Tinget? Det er vist derfor ganske urimeligt at ville give os noget Ansvar i Forbindelse med det Lovforslag, der nu er fremsat. Vi har naturligvis ikke noget Ansvar herfor; alene af den Grund, at der ikke blev rettet nogen Opfordring til Regeringen om at fremsætte et Grundlovsforslag af den Karakter, som Regeringen nu har fremsat. De Retningslinier, vi ønskede, et Forslag skulde følge, blev meget nøje angivet i den Tale, der den Dag blev holdt, og i denne Tale — det vil jeg gerne understrege, da det baade her i Salen og ude omkring i Landet har vist sig, at Medlemmerne ikke har sat sig ind i dens Indhold — afviste vi udtrykkeligt Indførelsen af et Etkammer-System, idet vi ogsaa gav Udtryk for, at vore forfatningspolitiske Ønsker gik i Ret-

ning af et effektivt Tokammer-System. Vi standsede i øvrigt aldeles ikke ved Spørgsmaalet om Landstingets Omdannelse, men ønskede ogsaa, at Spørgsmaalet om Folketinget blev taget op til en Revision, at der blev foretaget en Undersøgelse af, om det ikke var muligt at forbedre dette Tings Arbejdsmaade, om det ikke var naturligt at foretage en Nedsættelse af dets Medlemsantal, idet det ikke kan hævdes at være absolut nødvendigt, at Folketinget har 149 Medlemmer; man har set, at andre Lande, større Stater, kunde styres af et Folketing betydeligt mindre.

Men i øvrigt maa det ærede Medlem Hr. Krag ikke glemme, hvilken Baggrund der var for den Tale, der blev holdt. Baggrunden for Fremsættelsen af de Bemærkninger, som den Dag blev fremsat her i Tinget, var Venstre-Landstingsgruppens betingelsesløse Anerkendelse af Kanslergade-Forliget, en Handling, hvorved Landstinget udslettede sig selv som politisk Faktor og Slutstenen blev sat paa en Udvikling, der mere og mere ensrettede de to Ting, saaledes at vi efterhaanden havde udviklet os til at have et Forfatningssystem, hvor vi havde to Kamre, i Virkeligheden af nøjagtig samme Karakter, af samme Type, behæftet med de samme Svagheder og Brist, saaledes at Landstinget ikke blot ikke, hvad man skulde synes var rimeligt, naar man ønskede et Tokammer-System, naar man ønskede, at Sagerne skulde underkastes en Behandling i to Instanser, repræsenterede andet end Folketinget, men endogsaa efterhaanden udførte sin Gerning paa samme Maade som Folketinget. Gennem hele denne Udvikling og først og fremmest gennem Landstingsvenstres Anerkendelse af Kanslergade-Forliget undergravedes det saglige Forsvar for Landstinget, og derved blev det naturligt at tage Spørgsmaalet om en Udformning af Tokammer-Systemet op til en Prøvelse, til en Undersøgelse, thi det er ikke let at føre et sagligt Forsvar for, at det skal være nødvendigt at have to Kamre paa tilsammen 225 Medlemmer, naar de er saa ensartede, som Tilfældet efterhaanden er blevet.

I øvrigt vil jeg gerne i denne Forbindelse sige, at det aldeles ikke teoretisk set havde været nødvendigt, at Udviklingen med Hensyn til Landstinget var gaaet saaledes, som den er gaaet — teoretisk set —, men vi har nu Erfaringen at bygge paa, der viser, at Teorien ikke har holdt. Teoretisk set er der intet i Vejen for, at den nuværende Forfatning kunde have tilvejebragt en tilfredsstillende Ordning af dette